

Auteur(s):	Kees Vernooy
Titel:	Elke leerling een competente lezer Effectief omgaan met verschillen in het leesonderwijs. Wat werkt?
Uitgeverij:	CPS
Plaats:	Amersfoort
Jaar:	2005 (2 ^e druk)
Pagina's:	132
ISBN-13:	978-90-6508-550-4

Goed kunnen lezen is de basis voor een succesvolle schoolloopbaan. Ook voor het goed functioneren in onze maatschappij. Daarom heeft de basisschool de opdracht en de verantwoordelijkheid om van iedere leerling een competente lezer te maken. Wat momenteel aan het einde van het basisonderwijs niet voor iedere leerling het geval is. Kees Vernooy stelt dat dit komt omdat leerkrachten in hun leesonderwijs nog onvoldoende kennis hebben over het omgaan met verschillen tussen leerlingen. Met zijn boek wil hij hen deze kennis aanreiken.

In het eerste hoofdstuk van zijn boek geeft hij de stand van zaken mee in verband met het omgaan met verschillen in het leesonderwijs. Hij benadrukt dat dit een complex fenomeen is dat men niet mag onderschatten. Het heeft veel te maken met:

- doelgericht leesonderwijs
- leerplannen van goede kwaliteit
- een goede methodelij
- kwalitatief goede instructie voor alle leerlingen
- voldoende instructie- en leertijd
- meer intensieve instructie

In het tweede hoofdstuk beschrijft Kees Vernooy hoe die leesverschillen ontstaan. Hij blijft expliciet stilstaan bij twee factoren buiten het kind, namelijk de rol van het gezin en de rol van de school. Omdat men die kan beïnvloeden. Belangrijk in dit deel is de vaststelling dat de leesontwikkeling niet afhankelijk is van factoren als etniciteit, milieu, cultuur of schoolgrootte, maar vooral van de relatie en de communicatie tussen leerkracht en leerlingen. Hierbij is leesinstructie met behulp van goede programma's en methoden essentieel.

In het derde hoofdstuk staat Kees Vernooy stil bij de dingen die niet werken bij het omgaan met verschillen in het leesonderwijs. Hij geeft mogelijke oorzaken aan en ontkracht enkele hardnekkige mythen over lezen in het algemeen en het omgaan met verschillen in het bijzonder.

De ruggengraat van dit boek is echter het vierde hoofdstuk. Hierin bespreekt Kees Vernooy uitgebreid de factoren die wel een rol spelen bij het omgaan met verschillen in het leesonderwijs. Bij elke factor geeft hij bovendien aan wat het wetenschappelijk onderzoek erover te zeggen heeft. Deze factoren zijn:

- doelgericht leesonderwijs met hoge, realistische verwachtingen
- een goede taal- en methodelij
- een goede kijk op (mogelijke) probleemlezers
- de rol van de leesinstructie
- voldoende ingeroosterde leestijd
- convergente differentiatie

- effectieve groeperingvormen
- actief leren
- het vroegtijdig signaleren van problemen
- het goed en systematisch volgen van de leesontwikkeling
- de rol van de computer
- het zelfstandige werken en leren
- het regelmatig aanpassen van de leeromgeving van de leerlingen
- de relatie tussen school en ouders
- het aanbieden van een rijke leesomgeving
- een pedagogisch klimaat waarin het omgaan met verschillen is opgenomen
- de systematische evaluatie van het leesonderwijs

Om effectief om te gaan met verschillen in het (lees)onderwijs, moet er aan een aantal voorwaarden voldaan zijn. In het vijfde hoofdstuk krijgen deze stuk voor stuk de nodige aandacht. Zeker lezen dus.

Tot slot formuleert Kees Vernooij in het zesde hoofdstuk zes adviezen. Deze vormen de kerncomponenten die een rol spelen bij het omgaan met verschillen in het leesonderwijs.

Het is nog te voorzichtig uitgedrukt als we Kees Vernooij voorstellen als dé expert voor het lezen in Nederland en Vlaanderen. Hij heeft het al jaren geleden tot zijn persoonlijke missie gemaakt om alle leerlingen in het basisonderwijs tot competente lezers te maken. Hierbij steunt hij stevast op zijn enorme kennis van het internationale wetenschappelijk onderzoek in verband met het leren lezen.

We kunnen dit boek, net zoals zijn andere boeken en artikelen, alleen maar warm aanbevelen!

[2010-04-03]